

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko – Neretvanska Županija
OPĆINA PROZOR – RAMA
Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: ++ 387 36 771 912, 771 342,
e-mail: razvoj@prozor-rama.org , poduzetnistvo@prozor-rama.org
www.prozor-rama.org

IZVJEŠĆE O RADU
Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije
za period 01.01. - 31.12. 2021. godine

Prozor-Rama, veljača 2022. godine

UVOD

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije utemeljena je Odlukom o osnivanju općinskih službi za upravu općine Prozor – Rama („Sl. glasnik općine Prozor – Rama“ broj: 03/08) i Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskih službi za upravu i drugih službi u Općini Prozor – Rama.

Služba je u ovom izvještajnom razdoblju obavljala poslove iz djelokruga svog rada, a posebno:

pripremala prijedloge odluke i druga akta iz oblasti gospodarstva koje su u ovlasti Općine, surađivala sa drugim općinskim službama, pripremala informacije, izvješća, obrazloženja za Općinsko vijeće,

pratila i analizirala stanje u gospodarstvu te stanje zaposlenosti, predlagala poticajne mjere, izrađivala analize i izvješća, davala informacije i stručne pomoći potencijalnim ulagačima, te u tom smislu pripremala prijedloge akata koje donose jedinica lokalne samouprave,

vodila potrebne evidencije, izdavala uvjerenja, potvrde, rješenja i sl., surađivala s određenim strukovnim udrugama u gospodarstvu, poljoprivredi,

vodila korespondenciju po zahtjevima i dopisima s viših razina vlasti za određenim podacima i informacijama iz oblasti Službe u cijelosti, surađivali sa domaćim i međunarodnim organizacijama u aktivnostima od značaja za gospodarstvo.

Poslovi unutar Službe odvijali su se kroz dva Odsjeka:

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

-Razvojni projekti, Program poticaja zapošljavanja

-Poslovi iz oblasti turizma

-Poslovi iz oblasti vodoprivrede, okoliša i šumarstva

-Redovne aktivnosti – Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima, izrada izvješća-informacija

- Poslovi upravnog rješavanja

-Poslovi iz oblasti poduzetništva i obrta,

-Poslovi iz oblasti poljoprivrede, veterinarstva, zemljišta i statistike

II. Odsjek za financije

- Redovne aktivnosti odsjeka iz oblasti financija i računovodstva

III. Ostale aktivnosti Službe, sudjelovanje u pripremama materijala za sjednice općinskog vijeća Prozor-Rama

I. Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam:

U ovom izvještajnom razdoblju Odsjek za razvoj, poduzetništvo, obrt, poljoprivredu i turizam zaprimio je 1102 zahtjeva-predmeta, koji se odnose na izvršenje zakona i drugih propisa, upravnog postupka iz oblasti poduzetništva, trgovine, ugostiteljstva, obrta, poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, turizma, veterinarstva, lova, ribolova, turizma i zaštiti okoliša. Djelokrug rada se odnosio i na obavljanje plansko-analitičke, statističke poslove, praćenje i ostvarivanje suradnje sa županijskim i federalnim tijelima, međunarodnim fondovima u pravcu apliciranja projekata za razvoj gospodarstva.

1. RAZVOJNI PROJEKTI, PROGRAM POTICAJA ZA ZAPOSŁJAVANJE

1.1. Program poticaja za zapošljavanje u općini Prozor-Rama za 2021.

Javni poziv objavljen je 13.10.2021. godine. Po njemu Korisnici sredstava mogu biti fizičke i pravne osobe – obrti, mala i srednja poduzeća koja ostvaruju povećanje uposlenih na poslovima proizvodnje i prerade, na području općine Prozor-Rama. Podnositelji trebaju ispunjavati sve zakonom predviđene uvjete za djelatnost po kojoj traže poticaj.

Djelatnosti koje su prihvatljive za poticanje su slijedeće (Klasifikacija djelatnosti BiH 2010):

Oblast 01 - Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima

Oblast 03 - Ribolov i akvakultura

Oblast 10 – Proizvodnja prehrambenih proizvoda,

Razred 11.07 - Proizvodnja osvježavajućih pića; proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda

Oblast 13 – Proizvodnja tekstila,

Oblast 14 – Proizvodnja odjeće,

Oblast 15 – Proizvodnja kože i srodnih proizvoda,

Oblast 16 - Prerada drva i proizvoda od drva i pluta; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala, osim razreda 16.10. Piljenje i blanjanje drva (proizvodnja rezane građe),

Oblast 17 – Proizvodnja papira i proizvoda od papira,

Oblast 20 – Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda,

Oblast 22 - Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa,

Oblast 23 – Proizvodnja ostalih nemetalnih proizvoda,

Oblast 24 – Proizvodnja baznih metala,

Oblast 25 - Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme,

Oblast 26 - Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda,

Oblast 27 – Proizvodnja električne opreme,

Oblast 28 – Proizvodnja strojeva i uređaja,

Oblast 29 – Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica,

Oblast 30 – Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava,

Oblast 31 – Proizvodnja namještaja,

Oblast 32 – Ostala prerađivačka industrija,

Ostale oblasti i razredi djelatnosti, ukoliko Povjerenstvo za provođenje Javnog poziva utvrdi da isti predstavljaju proizvodnu djelatnost kojom se povećava broj uposlenih radnika.

Povjerenstvo ima pravo ne predložiti djelatnosti koje predstavljaju proizvodnju vezanu za iskorištavanje prirodnih resursa: vode, drveta, ruda i mineralnih sirovina i sl.

Povjerenstvo može predložiti a Načelnik odobriti i manji broj programa koji rezultiraju novim zapošljavanjem i u slučaju da oni odstupaju od prethodno iskazanih kriterija, pa i za manji broj novouposlenih od 3 (tri), uz posebno obrazloženje.

Na ovaj javni poziv pristigla je prijava tvrtke GS HOLDING GmbH, Regensburg, Njemačka, Prethodne aktivnosti vezane za prijavu ove firme na javni poziv:

- Sporazum o zajedničkoj suradnji u oblasti poduzetništva u Prozoru – Rami, potpisan na svečanoj sjednici Općinskog vijeća Prozor – Rama, 6.9.2021. godine između Općine Prozor – Rama i GS HOLDING GmbH Regensburg, Njemačka,
- Odluka o davanju suglasnosti na nacrt Ugovora o potpori za zapošljavanje po projektu „GS-RAMA“ d.o.o. Prozor – Rama, 20.10.2021. Ovom odlukom Općinsko vijeće je dalo suglasnost na nacrt Ugovora o potpori za zapošljavanje po projektu „GS-RAMA“, između Općine Prozor – Rama koju zastupa Načelnik dr. Jozo Ivančević i GS Holding

GmbH, sa sjedištem u Regensburgu, Njemačka, koju zastupa direktorica Snježana Kepruner, kao investitor.

- Odluka o određivanju Poslovne zone Izlaz – 22.11.2021. Ovom Odlukom određuje se Poslovna zona „IZLAZ“ na području općine Prozor-Rama, definira njezin obuhvat i granice, određuje namjena poslovne zone, opremanje, razvijanje ili obnavljanje infrastrukture u poslovnoj zoni, upravljanje.
- Odluka o utvrđivanju javnog interesa za područje Poslovne zone Izlaz -22.11.2021. Utvrđuje se da je od javnog interesa izgradnja dijela Poslovne zone „IZLAZ“ čija je izgradnja u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom, odnosno Prostornim planom općine Prozor -Rama, te da se u tu svrhu može pristupiti potpunom izvlaštenju nekretnina u obuhvatu Poslovne zone Izlaz.

Postupak izvlaštenja predmetne nekretnine završen je početkom 2022. godine.

Ovim su izvršene potrebne pripreme za izgradnju tvornice metalnih proizvoda od strane GS HOLDING kao investitora.

Drugi prijava na javni poziv za poticaj za zapošljavanje u 2021. godini nije bilo.

Napominjemo da je javni poziv za 2020. završen tijekom 2021., zbog problema uzrokovanih corona virusom, posebno izraženih tijekom 2020. Na taj javni poziv pristigle su bile prijave od osam poslovnih subjekata. Povjerenstvo je ocijenilo prihvatljivim i predložilo Načelniku potporu za četiri projekta: Crystal Ice d.o.o., Galić commerce d.o.o., A.Č.Amazon d.o.o. i SOR Pekarna Nikolić.

Posebnom informacijom Općinskom vijeću biti će više obrazložen Program poticaja za zapošljavanje za 2021. godinu.

1.2. Projekt jačanja lokalne demokracije

Regionalni program lokalne demokracije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) nastavak je inicijativa podržanih od strane Evropske unije – Projekat jačanja lokalne demokratije i naknadno proširenog Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu. Kao i prethodne projekte, ovaj projekt financira Evropska unija (EU), a sprovodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Projekat za cilj ima jačanje participativne demokratije i EU integracija na Zapadnom Balkanu, putem osnaživanja civilnog društva i poticanja mladih na aktivno sudjelovanje u procesu donošenju odluka, te unapređenja poticajnog pravnog i finansijskog okruženja za civilno društvo. Pored navedenog, radit će se i na jačanju partnerstava između lokalnih vlasti i civilnog društva na području Zapadnog Balkana, širenjem uspješnog modela transparentnog projektnog financiranja OCD (LOD metodologija) iz proračuna jedinica lokalne samouprave, usmjerenog ka većem građanskom učešću i učešću mladih u procesima donošenja odluka i unapređenju pružanja usluga u lokalnim zajednicama.

Općina Prozor-Rama je aplicirala za sudjelovanje te je odabrana za sudjelovanje u ReLOaD2 projektu zajedno sa još 12 općina i gradova iz BIH.

1.3. Projekt USAID/PPMG

Kao preduvjet za moguće sudjelovanje u novoj fazi projekta USAID/PPMG, općina Prozor – Rama je u 2021. godini uputila prijavu zainteresiranosti za sudjelovanje. Svrha ovog projekta je davanje podrške marginaliziranim grupama (PPMG) u poduzetničkim planovima.

1.4. Uspostava poslovne zone „IZLAZ“

Usvojenim Prostornim planom Općine definirane su prostori za poslovne zone na području općine Prozor – Rama. Sukladno Prostornom planu Općine Prozor-Rama 2010.- 2020. predviđene su poslovne zone;

-,Osoje“ 12,7 ha

-,Izlaz“ Varvara 63,1 ha

-,Ponir“ 1,5 ha

-,Gračanica“ 2,3ha

-,Bare“ Prozor 6,6h

Općinsko Vijeće Prozor-Rama na svojoj sjednici održanoj dana 22.11.2021.god. donijelo je Odluku o određivanju Poslovne zone „IZLAZ“. Namjena Poslovne zone „IZLAZ“ je poslovna-proizvodno/poduzetničko/turistička. Na istoj sjednici donesena je i Odluka o utvrđivanju javnog interesa, kojom se utvrđuje da je od javnoga interesa izgradnja dijela poslovne zone „IZLAZ“ čija je izgradnja u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom odnosno Prostornim planom općine Prozor-Rama. Definiranje i otvaranje poslovnih zona predstavlja instrument potpore bržem gospodarskom razvoju, stvaranje povoljnih uvjeta i ozračja koje bi poticalo osnivanje i rast poduzeća i povećano zapošljavanje.

2. PROJEKTI IZ OBLASTI TURIZMA

Aplicirani projekti Ministarstvu trgovine turizma i zaštite okoliša HNŽ:

- Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera
- Provođenje i zaštita arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac, Prozor-Rama
- Uređenje informativnog centra u Prozoru, atraktivne staze i vidikovca na lokalitetu Zahum
- Postavljanje turističke signalizacije na području općine Prozor-Rama

Od navedenih projekata prihvaćen je projekt „Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera“ te je odobren iznos od 10.000,00 KM.

Aplicirani projektni prijedlozi Turističkoj zajednici HNŽ:

- Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera
- Provođenje i zaštita arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac, Prozor-Rama
- Uređenje informativnog centra u Prozoru, atraktivne staze i vidikovca na lokalitetu Zahum
- Postavljanje turističke signalizacije na području općine Prozor-Rama

Navedeni projekti nisu prihvaćeni od strane Turističke zajednice HNŽ.

U fazi realizacije je projekt koji provodi općinar Prozor-Rama „Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac, Ljubunci u općini Prozor-Rama“

U okviru ovih istraživanja i projekta Via Dinarica općina Prozora-Rama je aplicirala dva projektna prijedloga prema UNDP-u:

- Novi dodir Antike
- Zaštita arheoloških nalazišta antička cisterna Gradac

Ova dva projektna prijedloga financirala je općina Prozor-Rama u iznosu od 34.500,00 KM, dok je UNDP/Via Dinarica sufinancirao projekte u iznosu od 17.000,00 KM.

2.1. Arheološka istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu u općini Prozor-Rama

Općina Prozor - Rama, uz suglasnost Zavoda za zaštitu kulturno povijesnog naslijeđa, do sada je provela četiri faze istražnih radova na arheološkom nalazištu Gradac kod Ljubunaca - Uzdola, općina Prozor – Rama.

Prva faza istražnih radova obavljena je u periodu 10.5. - 1.6.2017. godine, pod stručnim vođenjem prof. Snježane Vasilj, a o navedenim radovima sačinjen je Elaborat.

Prva faza pokazala je da se radi o veoma zanimljivom lokalitetu arheoloških istraživanja. Pronađena je rimska cisterna koja po svojoj veličini i kvaliteti gradnje upućuje da se radi o važnom i velikom rimskom naselju.

Između različitih arheoloških nalaza posebno se, svojim značajem, izdvaja impozantan kameni spomenik s reljefom boga Merkura. Posebno mjesto, pri razmatranju dosadašnjih rezultata arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac u Uzdolu, pripada nalazima od keramike. Zbog bogatstva formi, različitih načina izrade i ukrašavanja, jasno da pripadaju ranim - prapovijesnim razdobljima.

Druga faza arheoloških istraživanja, provedena na lokalitetu Gradac od 3. - 18. listopada 2017. godine, podrazumijevala je:

- nastavak istraživanja antičke arhitekture ostaci koje su, u značajnom obimu, istraženi i registrirani već tijekom I. faze i

- otvaranje sonde, kako bi se došlo do slojeva prapovijesnih kultura registriranih kroz raznovrstan keramički materijal do kog se došlo u okviru prethodne istraživačke kampanje.

Rezultat je bio otkriće:

- dijelova rimske arhitekture u koju je, na sjevernoj strani bila ukomponirana kasnoantička bazilika s baptisterijem i krstionicom križnog tlorisa ukopana u podnicu

- bogat pokretni arheološki materijal: fragmenti kamene plastike, željezna oruđa i oružja, nakit i keramika.

- prapovijesne arhitekture – stambeni objekti iz kasnog brončanog doba i bogati keramički nalazi

Treća faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac provedena je u vremenu od 23.7. – 3.8.2018. godine i podrazumijevala je istraživanja crkve (pronađene u drugoj fazi istraživanja u listopadu 2017.) kao bio je prioritetni cilj ove faze istraživanja.

Kako je tijekom ove, ali i prethodne istraživačke faze, potvrđen kontinuirani razvoj ovog lokaliteta od najranijih prapovijesnih perioda, točnije eneolitika ca 2300 g. pr. Krista pa do kasne antike, 5. st. po Kristu, nije potrebno posebno naglašavati o kakvom se značajnom arheološkom lokalitetu ovdje radi.

Četvrta faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac trebala je biti provedena u vremenu od 17.6. – 13.7. 2019. godine, ali je prekinuta istoga dana radi ozlijede na radu prof. Snježane Vasilj.

Tijekom 2020. godine nije bilo arheoloških radova zbog pandemije izazvane koronavirusom.

Četvrta faza arheoloških istraživanja na lokalitetu Gradac provedena je u vremenu listopad-prosinac 2021.god. Izvršena je zaštita zidova bazilike (dio) i zaštita zidova i svoda cisterne (dio). U zaštitne radove uključio se i UNDP kroz dva spomenuta projekta: Novi dodir antike i Zaštita arheoloških nalazišta antička cisterna Gradac.

Projekt Novi dodir antike provodio se na samom arheološkom nalazištu Gradac, (od općinskog središta je udaljeno 12 km, od staze Via Dinarica zračno oko 1 km, a putom okolo oko 8,5 km) .kroz aktivnosti:

- uređenje lokaliteta kod arheološkog nalazišta Gradac-Ljubunci,

- uređenje platoa,

- izgradnja objekta recepcije za turističke posjete.

UNDP je proveo javnu nabavku u skladu sa važećim propisima za odabir izvođača radova za uređenje platoa, uređenje puta, izgradnju objekta recepcije, te uveo izvođače u posao i osigurao nadzor za praćenje izvođenja radova.

Na projektu „Novi dodir antike“ sa provedbom projektnih aktivnosti krenulo se u 2021.god., a dio aktivnosti se prenio i na 2022.godinu.

Projekt Zaštita arheoloških nalazišta antička cisterna Gradac provodio se kroz aktivnosti

- radovi na obnovi dijela kamenog zida, nanošenje i obrada prvog sloja cementnog bijelog materijala u minimalnoj debljini 2 cm, uređenje i zidanje kamenog zida debljine 60 cm i promjenljive visine od 0,60 do 1,5 m,
- obnova prostornih lukova, čišćenje i zidanje kamenog luka prostornog debljine 30-60 cm i prosječne dužine 220 cm, -natkrivanje slobodnog dijela iskopine: nabava i izrada prostornog krovnog nosača od čeličnih profila i izrada krova od pleksiglasa ili stakla.

2.4. Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera

Kroz projekt „Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera“ dijelom bi se uredila turistička infrastruktura na jednom dijelu obale Ramskog jezera i promoviralo ovo turističko područje. Lokacija provedbe projekta jedna je od posjećenijih i popularnijih od strane turista – kupaca, sportskih ribolovaca, biciklista, trkača i sl.

Općina Prozor-Rama je sa Ministarstvom trgovine turizma i zaštite okolišna HNŽ/K u prosincu 2021.godine potpisala Ugovor o dodijeli sredstava „Tekući transferi nižim razinama vlasti“ za projekt Jačanje turističke prepoznatljivosti Ramskog jezera. čime je odobreno sufinansiranje u iznosu od 10.000,00 KM.

3. POSLOVI IZ OBLASTI VODOPRIVREDE, OKOLIŠA I ŠUMARSTVA

3.1. Vodoprivreda

Tijekom 2021. godine vršene su slijedeće aktivnosti po pitanju vodoprivrede;

-Agenciji za vodno područje Jadranskog mora, dostavljeni su traženi podatci vezano izradu Nacrta Plana upravljanja vodama na vodnom području Jadranskog mora u Federaciji BiH 2022.- 2027.

-Agenciji za vodno područje Jadranskog mora, dostavljeno je očitovanje na zaprimljeni Nacrt Programa za unapređenje vodnih usluga u Federaciji BiH i korištenje najavljene financijske i tehničke podrške.

-Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva dostavilo je općini Prozor-Rama na uvid i očitovanje, Uredbu o metodologiji utvrđivanja najniže cijene vodnih usluga u federaciji BiH.

-Agencija za vodno područje jadranskog mora „Mostar, izdala je korisniku objekta JKP „Vodograd“ d.o.o. Prozor-Rama, **Vodnu dozvolu** za zahvaćanje vode izvorišta „Krupić“, za potrebe javne vodoopskrbe naselja na području općine Prozor-Rama, na određeni period od petnaest (15) godina.

3.2. Okoliš

-Aplificirano na Javni poziv jedinicama lokalne samouprave za podnošenje prijave za učešće u provedbi druge faze Projekta općinskog okolišnog upravljanja (MEG) u BiH.

MEG projekt koji primarno financira Vlada Švicarske, a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini (UNDP BiH), sa fokusom na specifične projektne aktivnosti u oblasti poboljšanja regulatornog okvira koji se odnosi na vodo sadijevanje i

upravljanje otpadnim vodama i jačanja kapaciteta vodovodnih poduzeća za pružanje kvalitetnijih javnih usluga.

-Općina Prozor-Rama aplicirala projektni prijedlog Fondu za zaštitu okoliša F BiH:

- Sanacija postojeće deponije komunalnog otpada Duška kosa u općini Prozor-Rama Projekt nije prihvaćen od strane Fonda za zaštitu okoliša FBiH.

Kroz suradnju sa Općinskim javnim pravobraniteljstvom obavljane su aktivnosti vezane za okolišno dopuštenje JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, koja je bila dužna potpisati sporazum sa Općinom Prozor – Rama i usuglasiti aktivnosti vezane za okolišno dopuštenje. Od Općine su predložene aktivnosti:

1. Saniranje klizišta po obodu akumulacije Ramskog jezera,
2. Saniranje Jakličkog mosta,
3. Saniranje i izgradnja puta K.Polje-Maglice-Orašac,
4. Projektiranje i izgradnja putne infrastrukture obodom Ramskog jezera,
5. Projektiranje i izgradnja kanalizacijskog sustava naselja obodom Ramskog jezera,
6. Urbanizacije i uređenje obala Ramskog jezera u skladu sa Prostornim planom Općine.

3.3.Koncesije

Tijekom 2021. godine vršene aktivnosti po pitanju koncesija kako slijedi:

Ministarstvo gospodarstva/privrede Mostar se obratilo Općini Prozor-Rama za davanje suglasnosti za gospodarsko društvo TG Granit d.o.o. Prozor-Rama za davanje suglasnosti za dodjelu koncesije za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije el. energije za elektroenergetski objekt solarna elektrana instalirane snage 150 kW.

Općina Prozor-Rama je 09.04.2021.god. sa poduzećem poduzećem „MM Energy“ d.o.o. Prozor-Rama i MIP d.o.o. Gornji Vakuf-Uskoplje, zaključila Aneks br.3. Ugovora o korištenju vodotoka rijeke Volujak za izgradnju mini hidroelektrane, produženja rokova izgradnje, zaključno sa 4.svibnja 2023.godine.

Nadležna Služba za razvoj, poduzetništvo obrt i financije, redovito ažurira pokazatelje zasebno po vrstama obnovljivih izvora, nadležnosti i zakonske akte temeljem kojih su se provodili postupci prilikom dodjele koncesija, ishoda potrebitih odobrenja za rad, dozvola i suglasnosti, status projekta kao i gospodarske subjekte (pravne i fizičke osobe), koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije na području Općine, osim javnih elektroprivrednih poduzeća „Elektroprivreda HZ HB“ Mostar i „Elektroprivreda BiH“ Sarajevo.

Nadležna služba na godišnjoj razini za potrebe Općinskog vijeća, općine Prozor-Rama, redovito dostavlja zasebnu, Informaciju o stanju i korištenju energije iz obnovljivih izvora na području općine Prozor-Rama, tabelarne pokazatelje zasebno po vrstama obnovljivih izvora energije.

3.4. Poslovi iz šumarstva i zaštiti šuma

Zakonodavni okvir oblasti šumarstva se regulira Zakona o šumama Federacije BiH i Zakonom o sjemenu i sadnom materijalu šumskih i hortikulturnih vrsta drveća i grmlja. Presudom Ustavnog suda u studenom 2009. godine prestao se primjenjivati Zakon o šumama. Vlada Federacije BiH je do kraja 2009. godine, kao prijelazno rješenje, donijela Uredbu o šumama koja se primjenjivala do 2011. godine, ali se Presudom Ustavnog suda prestala primjenjivati od prosinca 2011. godine.

Navedenom presudom Parlamentu F BiH naloženo je da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude („Službene novine Federacije BiH broj: 36/09) navedeni zakon usuglasi sa Europskom poveljom o lokalnoj samoupravi i Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH, a što Parlament Federacije BiH do danas nije učinio. Od tada do danas ova oblast je zakonski neuređena.

Na osnovu zakonskih odredbi u svim županijama, osim u Hercegovačko-neretvanskoj županiji, osnovana su ŠGD, koja su u administrativnim granicama županije i u potpunosti preuzela gospodarenje državnim šumama. Iako je Skupština Hercegovačko – neretvanske županije 21.06.2005. godine osnovala Šumsko gospodarsko društvo „Šume Hercegovačko – Neretvanske“ d.o.o. Mostar, što je bilo u skladu sa Zakonom i Uredbom o šumama, ali ovo društvo nije u potpunosti stavljeno u funkciju, zbog nepostojanja zakona. Zaštitu šuma provodi Uprava za šume, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ. Uprava za šumarstvo operativne poslove vrši putem područnih jedinica – odjela za čuvanje. I pored toga navedena poduzeća u Hercegovačko-neretvanskoj-županiji, iako nemaju Ugovor o gospodarenju šumama, niti Suglasnost na Plan gospodarenja od županijskog i federalnog resornog ministarstva i koja imaju Rješenja o zabrani rada, koja su im izrečena još od 2009. godine od federalne šumarske inspekcije, cijelo vrijeme neometano vrše sječu šuma.

Poduzete mjere na zaštiti šuma od strane općine Prozor-Rama

U 2020. i 2021. godini Općina Prozor- Rama je zaprimala obavijest o planovima gospodarenja šumama od „Šumarstva Srednje Neretvansko“ d.d. Mostar i u 2021. godini od JP „Šume Hercegovačko neretvanske“ d.o.o. Mostar. Općina Prozor-Rama nije dala niti jednu suglasnost na predmetni Plan gospodarenja šumama, jer nema ovlasti odobravanja planova gospodarenja šumama. Podnositelji su bili upozoreni da je bilo kakva sječa nelegalna i nezakonita te obavještene sve nadležne institucije za poduzimanje mjera.

Unatoč nedavanju suglasnosti, JP ŠGD „Šume Hercegovačko neretvanske“ d.o.o. Mostar je dana 15.6.2021. uputio dopis kojim obavještava Općinu Prozor – Rama da će otpočeti sa radovima na sječi šume po svojem Planu gospodarenja za 2021. godinu, usvojenog od Nadzornog odbora svog poduzeća. Općina Prozor – Rama odmah je uputila prijavu planirane nelegalne sječe na sve adrese koje imaju bilo kakvu nadležnost. Općina Prozor-Rama se već duži period suočava s nelegalnom i nekontroliranom sječom kvalitetnog tehničkog drveta, imajući na umu problematiku nekontrolirane sječe, alarmirane su nadležne institucije, točnije, informacija o nelegalnim radnjama je upućena na 12 adresa. Međutim, zahtjevi o rješavanju ove problematike nisu doveli do stvarne akcije na zaustavljanju nelegalne sječe.

Tijekom pripreme ovoga izvješća vršena je priprema tematske sjednice Općinskog vijeća po Informaciji o stanju u oblasti šumarstva u općini Prozor – Rama.

4. REDOVNE AKTIVNOSTI ODSJEKA

4.1. Praćenje rada poduzeća u većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama

U većinskom vlasništvu Općine Prozor – Rama djeluju slijedeća gospodarska društva:

- Javno komunalno poduzeće „Vodograd“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Javno poduzeće „Radio Rama“ d.o.o. Prozor – Rama,
- Agencija za lokalni razvoj d.o.o. Prozor – Rama,
- Javni prijevoz d.o.o. Prozor – Rama.

Neizravno, preko poduzeća JKP „Vodograd“ d.o.o. Općina Prozor vlasnik je udjela u poduzeću „Komgrad“ d.o.o. Prozor – Rama.

Općinska Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije prati rad ovih poduzeća preko nadzornih odbora i skupština, te kroz izvješća i informacije koje dostavlja i Općinskom vijeću na znanje. Svim poduzećima na početku godine zatraženi su Planovi rada za tekuću godinu koji su obvezni dostaviti nadležnoj službi općine.

4.2. Suradnja sa nadležnim ministarstvima, agencijama, fondovima

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije nositelj je mnogih aktivnosti i suradnje sa nadležnim ministarstvima, fondovima te dostavljani potrebite podatke, informacije;

-Po Programu javnih investicija u Federaciji BiH, Ministarstvu gospodarstva HNŽ-a, redovito su dostavljani podatci o realizaciji kapitalnih projekata u formi IP obrazaca za I, II, III i IV kvartal 2021. godine, za projekte :

- a) Vodoopskrba za naselja po obodu Ramskog jezera i sanitacija uže gradske zone,
- b) Izgradnja doma za stare i nemoćne osobe "Rama",
- c) Izgradnja poduzetničkih zona,
- e) Izgradnja gradske tržnice,
- f) Sanacija deponije smeća Ponir i izgradnja reciklažnog dvorišta-sortirница, a sve u cilju ažuriranja baze podataka i izrade Programa javnih investicija federacije BiH, za period 2021- 2023 godina.

-Ministarstvu gospodarstva/privrede Mostar-HNŽ, dostavljeni su podatci za Izvješće o realiziranju Zbirnog plana za 2020.god. svih nositelja Programa razvitka malog gospodarstva HNŽ/K 2016- 2020g. i Strategije razvitka malog i srednjeg poduzetništva u HNŽ/K 2012.-2020.godine.

-Ministarstvu Financija HNŽ/K, Mostar, dostavljeni su podatci o dodijeljenoj državnoj pomoći za 2020. godinu u nadležnosti općine Prozor-Rama.

-Ministarstvu gospodarstva HNŽ, dostavljeni su podatci o planovima općine Prozor-Rama za 2021. god. vezano za Program razvitka malog gospodarstva HNŽ/K 2021.-2024. godine.

-Federalnom ministarstvu trgovine, Služba za razvoj, poduzetništvo obrt i financije je dostavila očitovanje u vidu primjedbi i sugestija na dostavljeni Nacrt zakona o slobodnim zonama u Federaciji BiH.

4.3. Stručna predavanja – radionice, seminari

- Fond za zaštitu okoliša organizirao je u siječnju radionicu na temu Energetska učinkovitost na kojoj su sudjelovali i predstavnici Općine Prozor-Rama.
- Povjerenstvo za ruralni razvitak općine Prozor-Rama je prema Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ poslalo primjedbe i sugestije na Nacrt strategije ruralnog razvitka HNŽ 2021.-2027.godina. Također sudjelovali na sjednicama Odbora za Ruralni razvitak, kao i na finalnoj sjednici za Strategiju ruralnog razvitka, na kojoj je povjerenstvo Općine Prozor-Rama ponovno iznijelo primjedbe i sugestije.

- Općina Prozor-Rama se registrirala na adresu Fonda za zaštitu okoliša za uspostavljanje informacionog sustava upravljanja otpadom.
- Općina Prozor-Rama je popunila prijavni obrazac za učešće u projektu PPMG/USAID i općina Prozor-Rama, nakon čega slijedi izbor od strane USAID koje će se općine moći prijaviti na javni poziv.
- Predstavnici općine Prozor-Rama sudjelovali na radionici za predstavnike JLS koju je organizirao UNDP za projekt Via Dinarica; pregled razvojnih mjera, projekata, finansijskih i operativnih praksi, primjer najbolje prakse i primjenjenih metodologija, unaprjeđenje postojećih grant sredstava uključujući i razvoj turizma u prirodi.
- Predstavnici općine Prozor-Rama sudjelovali na završnoj konferenciji Via Dinarica: Staze zelenog i održivog razvoja. na ovoj konferenciji okupili su se učesnici u dosadašnjim aktivnostima Via Dinarica projekta, partneri iz Bosne i Hercegovine i regije, kao i njeni korisnici, te su predstavljeni rezultati projekta, poteškoće, ali i pozitivne priče o poslovanju u uvjetima koje je donijela pandemija COVID-19, te uspješna partnerstva na stazama Via Dinarice.
- Fondu za zaštitu okoliša F BiH općina Prozor-Rama poslala tražene prostorne podatke o deponijama za potrebe informacionog sustava upravljanja otpadom u F BiH.
- Na svjetski dan zaštite okoliša koji se obilježava svake godine 5. lipnja na godišnjicu održavanja Konferencije Ujedinjenih naroda u Stockholmu (1972.) posvećene okolišu, na kojoj je usvojen Program zaštite okoliša Ujedinjenih naroda (UNEP), na Ramskom i Jablaničkom jezeru održana je volonterska akcija u organizaciji Zelene mreže i Via Dinarice, na kojoj su sudjelovali predstavnici općine Prozor-Rama i Agencije za lokalni razvoj Prozor-Rama.
- Predstavnici općine sudjelovali na kursa poslovnog Engleskog jezika koji je namijenjen državnim službenicima iz Federacije BiH koji rade na poslovima izrade projekata.

4.4. Monitoring strategije razvoja općine Prozor-Rama 2011.-2021.

Općinsko Vijeće Prozor-Rama svojom je Odlukom o usvajanju Strategije razvoja općine Prozor-Rama za period 2011.- 2020. godine, broj:01-06-3750/11 od 21.12.2011. (Službeni glasnik Općine Prozor-Rama broj:6/11) usvojilo i plan provedbe, praćenja, ocjenjivanja, ažuriranja i pribavljanja sredstava za implementaciju Strategije. Svojom odlukom iz 2021. Godine važenje programa, projekata i mjera produženo je i za 2021. godinu.

Sustavi praćenja, vrednovanja i izvještavanja su sastavni dijelovi procesa strateškog planiranja, oni osiguravaju transparentnost, mjerenje stupnja ostvarenja postavljenih ciljeva i omogućavaju da se poduzmu odgovarajuće mjere s ciljem eventualnih korekcija tijekom implementacije. Praćenje i kontrolno vrednovanje realizacije programa, projekata i mjera, predviđeno je u godišnjem i trogodišnjem vremenskom okviru, odnosno ažuriranje sektorskih planova i djelomično ažuriranje strategije u trogodišnjem i petogodišnjem vremenskom okviru a finalno vrednovanje nakon pet godina za sektorske planove, a nakon deset godina za cijelu strategiju.

Projekti koji se realiziraju na godišnjoj razini osim što su u skladu sa najvažnijim strateškim općinskim dokumentom - Strategijom razvoja općine Prozor-Rama za razdoblje 2011.-2020./21. godine, usklađeni su i sa drugim sektorskim strateškim dokumentima koji su izrađeni za općinu Prozor-Rama.

Prioritetni projekti za proračunsku godinu utvrđuju se na temelju Programa kapitalnih

investicija, prijedloga Mjesnih zajednica, grupa građana i pojedinaca, prijedloga sa javnih rasprava, i temeljem ugovorenih sufinanciranja i financiranja određenih projekata iz drugih izvora (viših razina vlasti, EU-fondova, međunarodnih organizacija i dr...).

Provedba Strategije se odvija:

- putem općinskih službi u okviru nadležnosti,
- putem suradnje kroz projekte Mjesnih zajednica, nevladinih organizacija, udruženja i pojedinaca,
- partnerstvom sa javnim ustanovama, javnim poduzećima i gospodarskim društvima koji sudjeluju u realizaciji projekata.

Na temelju provedene socioekonomske analize, analize razvojnih potencijala, slabosti, mogućnosti i prijetnji s jedne strane i utvrđenih resursa s mogućim budućim razvojnim trendovima s druge strane ne zaobilazno nameću prioritete strateške ciljeve.

Strateški ciljevi:

1. Očuvan okoliš i prostor
2. Izgrađena infrastruktura
3. Razvijen i održiv gospodarski sektor
4. Razvijeni ljudski resursi i povećanje društvenog standarda

Ostvarivanje strateških ciljeva i razvojne vizije postiže se kroz realizaciju sektorskih planova a sektorski planovi, kroz planove provedbe programa, projekata i konkretnih mjera. Sa ciljem monitoringa realizacije važeće Strategije općine Prozor-Rama za razdoblje 2011. – 2021.god. formirano je Povjerenstvo za praćenje, ocjenjivanje i ažuriranje Strategije razvoja općine Prozor-Rama koje je izvršilo uvid u realiziranost svakog programa, projekta i mjera predviđenih Strategijom i o tome sačinilo Pregled, koji će biti dostavljen na usvajanje Općinskom Vijeću Prozor-Rama u 2022. godini

5. POSLOVI UPRAVNOG RJEŠAVANJA

a)Upravno rješavanje

Obavljati gospodarsku djelatnost na prostoru Federacije BiH, mogu fizičke i pravne osobe.

Da bi otpočeli sa radom potrebno je izvršiti registriranje djelatnosti.

Registriranje djelatnosti vrši se sukladno važećim Zakonskim propisima, kojim se reguliraju pojedine djelatnosti:

- Zakon o unutaršnjoj trgovini ("Službene novine F BiH", br. 40/10 i 79/17),
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti ("Narodne novine HNŽ", br. 12/17),
- Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21),
- Zakon o turističkoj djelatnosti HNŽ("Narodne novine HNŽ", br. 3/11),
- Zakon o gospodarskim društvima ("Službene novine F BiH", br. 81/15, 75/21),
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u F BiH ("Službene novine F BiH", br. 27/05, 68/05, 43/09 i 63/14),
- Pod zakonski akti doneseni temeljem navedenih Zakona (pravilnici, uredbe, odluke i dr.).

Kao što je iz gore navedenog vidljivo, donesen je novi Zakon o obrtu i srodnim djelatnostima ("Službene novine F BiH", br. 75/21), i isti je stupio na snagu 30.09.2021.godine, s tim što će primjena članaka 11. stavak 1. i 3. i 12.stavak 6. ovoga Zakona početi od 30.03.2022.godine, a ista se odnosi na donošenje Pravilnika kojim će se propisati izgled i sadržaj zahtjeva i izjave kojom se dokazuje ispunjenost minimalnih uvjeta poslovnoga prostora te sadržaj, izgled i način vođenja Obrtnog registra, izgled i sadržaj

rješenja kojim se odobrava obavljanje obrta i postupak njegovog izdavanja kroz Obrtni registar.

Prednosti ovoga Zakona su što je skraćena i pojednostavljena procedura registracije obrta/srodne djelatnosti, te omogućeno pribavljanje pojedine dokumentacije po službenoj dužnosti, omogućeno je vanjskotrgovinsko poslovanje, sukladno propisima kojima se uređuje vanjsko trgovinska politika, ukinuta je podjela obrta na vezane i posebne obrta, te omogućeno da fizička osoba koja ispunjava opće uvjete i koja je ostvarila pravo na mirovinu, može obavljati obrt/SD kao dopunsko zanimanje, bez primjene vremenskog ograničenja obavljanja djelatnosti, i dr.

Odobrenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti u općini Prozor-Rama, donosi Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije općine Prozor-Rama i to za radnje čije se poslovno sjedište nalazi u poslovnom prostoru na području općine Prozor-Rama, a za obavljanje samostalne djelatnosti (za koju nije potreban poslovni prostor) izdaje se osobi koja ima prebivalište na području naše Općine.

Nadležno općinsko tijelo donijeti će rješenje o osnivanju radnje i obavljanju djelatnosti, odnosno odbijanju zahtjeva za osnivanje radnji, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Sukladno članku 48. Zakonu o gradnji ("Sl. Novine F BiH", broj: 5/04), kod izdavanja odobrenja za rad samostalnih radnji potrebno je dostaviti uporabnu dozvolu za poslovni prostor, ukoliko se ne posjeduje uporabna dozvola, donosi se privremeno rješenje-odobrenje za rad, sukladno Odluci općinskoga vijeća Prozor-Rama.

Obrasci zahtjeva za izdavanje odobrenja, mogu se preuzeti u službenim prostorijama "Centra za usluge građanima-šalter sali " u zgradi općine Prozor-Rama u prizemlju, a isti se mogu naći i na općinskoj web stranici www.prozor-rama.org.

Na obrascima su navedeni prilozi koje stranka treba dostaviti, odnosno priložiti zahtjevu. Podneseni zahtjevi, u Centru za usluge građanima se protokoliraju i dostavljaju obrađivaču predmeta na rješavanje.

U Centru za usluge građanima-šalter sali Općine mogu se uzeti i vodiči odnosno brošure u kojima su osnovne naznake i pregled konkretnih koraka koje je potrebno poduzeti u postupke registriranja trgovačke, ugostiteljske, obrtničke i srodne djelatnosti i radnje.

Na poslovima stručnog savjetnika za upravno rješavanje u Službi za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije, općine Prozor-Rama, u razdoblju od 01.01.do 31.12.2021.godine, ukupno je obrađeno 349 predmeta, i to:

- 136 predmeta su završena u Upravnom postupku po zahtjevu stranke, (od toga je 1 predmet prenesen iz 2020.godine),
- 3 predmeta su završena u Upravnom postupku po službenoj dužnosti,
- 1 zahtjeve je odbijen,
- u 2 predmeta je obustavljen postupak.

U izvještajnom razdoblju izdano je 176 je uvjerenja;

- 146 uvjerenja o obavljanju djelatnost i
- 30 uvjerenja o neobnavljanju djelatnosti
- 16 je dostavljenih obavijesti o početku obavljanja djelatnosti za pravne osobe,
- 15 je bilo odgovara na dopise, zahtjeve i slično, svi predmeti iz 2021. godine su završeni.

Stanje po urađenim zahtjevima po Upravnom rješavanju:

Zaprimljeni zahtjevi	Preneseni u 2021.god.	Obrađeno		Žalba
		Po zahtjevu	Po službenoj dužnosti	
348	1	349	3	0

U ovom izvještajnom razdoblju nije bilo izjavljenih žalbi na rješenja.

U niže navedenim tablicama prikazano je urađeno za razdoblje od 01.01.- 31.12.2021. godine po vrstama djelatnosti, kako slijedi:

Pregled upravnog rješavanja predmeta u 2021.godini.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Na zahtjev stranke	9	10	13	4	7	24	14	6	7	7	6	32
Po službenoj dužnosti	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	11	11	13	4	7	24	14	6	7	7	6	32
SVE UKUPNO	142											

Pregled upravnog rješavanja predmeta po vrstama djelatnosti:

	Trgovina	Ugostiteljstvo	Obrt i srodna djelatnost	Djelatnosti u sklopu gospodar. društva	Prijevoz za vlastite potrebe	ukupno
Odobrenje za rad	2	9	21	4	10	46
Nastavak rada	6	29	/	5	/	40
Produljeno radno vrijeme	/	8	/	/	/	8
Odjava po zahtjevu	/	7	11	/	7	25
Odjava po službenoj dužnosti	2	/	1	/	/	3
Privremena odjava	/	/	4	/	/	4
Izmjena	/	/	4	/	3	7
Obustavljeno	/	2	/	/	/	2
Usklađeno sa važećim Zakonskim propisima	4	/	/	1	/	5
Odbijeno	/	1	/	/	/	1
Preneseno iz 2020.	/	1	/	/	/	1
Preneseno u 2022.	/	/	/	/	/	0
Ukupno	14	57	41	10	20	142

U ovom izvještajnom razdoblju nastavilo se sa izdavanjem privremenih odobrenja za rad za razdoblje do 31.12.2021.godine, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19 i 4/20), i po istome je, u 2021.godini, ukupno odneseno 29 odobrenja za nastavak rada za fizičke osobe, 7 (sedam)

odobrenja za novoregistrirane radnje i 4 privremena rješenja za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u sklopu gospodarskoga društva.

Ista će se nastaviti donositi i u 2022.god, sukladno Odluci Općinskoga vijeća Prozor-Rama o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor-Rama, („Službeni glasnik općine Prozor-Rama“, broj: 4/18, 4/19, 4/20 i 5/21).

b) Izvješće o izdanim uvjerenjima, obavijestima i drugom:

Uvjerenja o obavljanju/neobavljanju djelatnosti

Uvjerenja o obavljanju djelatnosti	146
Uvjerenja o neobavljanju djelatnosti	30
Sve ukupno	176

Obavijest o početku rada u sklopu gospodarskog društva

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	ukupno
Obavijest o početku rada pravne osobe	1	-	-		2	6	2	-	2	3	-	-	16

Dopisi, odgovori na zahtjeve i drugo

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
1		4	1	2		2	2		2		1	15

Svi zahtjevi su zaprimljeni, obrađeni i prosljeđeni na Zakonom propisane adresne, uneseni u odgovarajuće registre, te izvršene objave i promjene kod ranije registriranih radnji i djelatnosti.

Sa danom 31.12.2021.godine, odobrenje - rješenje za osnivanje radnje ili obavljanje djelatnosti posjeduju, ukupno **199** fizičkih osoba u osnovnom, dopunskom i dodatnom zanimanju, (2019-184, 2020- 184) i to za:

- **27** trgovinskih radnji, (2018.-30, 2019-28, 2020.-25),
- **35** ugostiteljske radnje, (2018.-32, 2019-33, 2020.-33),
- **137** obrta i srodnih djelatnost, od toga:
  - (93) u osnovnom zanimanju (od toga su 38 poljoprivrednih djelatnosti), (2018.-83, 2019-89, 2020.-91),
  - (42) dopunske djelatnosti (obrt i srodne djelatnosti), (2018.-29, 2019-31, 2020.-33)
  - (3) dodatne djelatnosti (obrt i srodna djelatnost), (2018.-2, 2019-3, 2020.-2),
- **98** pravnih osoba (različite djelatnosti i za više vrsta djelatnosti u jednoj pravnoj osobi), (2018.-94, 2019-95, 2020.-95), i
- **96** osoba, posjeduje rješenja za obavljanje prijevoza za vlastite potrebe (2018.-83, 2019-89, 2020.-94).

U niže navedenoj tablici prikazane su vrste registriranih obrta i srodnih djelatnosti:

	Vrsta	Osnovno zanimanje	Dopunsko zanimanje	Dodatno zanimanje	Tradicijski stari obrt		Ukupno
					osnovno	dopunsko	
1	Frizerski saloni	1	1	0	10	0	12
2	Krojačka radnja	1	0	0	3	0	4
3	Kemijska čistiona	1	0	0	0	0	1
4	Staklorezačka radnja	1	0	0	0	0	1
5	Zidarsko-fasaderska djelatnost	6	0	0	0	0	6
6	Internet klub	0	0	1	0	0	1
7	Autolimarska radnja	1	0	0	0	0	1
8	Vulkanizerska radnja	3	1	0	0	0	4
9	Računovodstveno programiranje	1	3	1	0	0	5
10	Kamenorezačka djelatnost	1	0	0	1	0	2
11	Bravarska radnja	1	0	0	0	0	1
12	Građevinsko uslužna djelatnost	1	0	0	0	0	1
13	Proizvodnja proizvoda od plastike	0	0	0	0	0	0
14	Pekarske radnje	3	0	0	0	0	3
15	Završni građevinski radovi	2	0	0	0	0	2
16	Automehaničarska radnja	3	0	0	0	0	3
17	Djelatnost očišćenja	1	0	0	0	0	1
18	Poljoprivredne djelatnosti	37	6	0	0	0	43
19	Proizvodnja rakije	1	0	0	0	0	1
20	Autoprijevoznike djelatnosti	2	1	0	0	0	3
21	Taksi služba	3	0	0	0	0	3
22	Djelatnost auto škola	1	0	0	0	0	1
23	Foto video	0	1	0	0	0	1
24	Elektroinstalacijski radovi	1	1	0	0	0	2
25	Optika	0	1	0	0	0	1
26	Urarsko-zlatarsko-filigranska	0	0	1	0	0	1
27	Solarne elektrane	2	23	0	0	0	25
28	Popravak komunikacijske opreme	0	1	0	0	0	1
29	Vjetroelektrane	0	0	0	0	0	0
30	Pržionica kave	0	1	0	0	0	1
31	Površinska obrada i presvlačenje	0	0	0	1	0	1
32	Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje	0	0	0	1	0	1

33	Izrada putnih i ručnih torbi i sl. (TSO)	0	0	0	0	1	1
34	Proizvodnja namještaja i proizvoda od odrava	0	0	0	2	0	2
35	Proizvodnja sokova od voća i povrća	0	0	0	1	0	1
UKUPNO		74	40	3	19	1	
Sveukupno sa uključenim tradicijskim obrtima		(74+19) 93	(40+1) 41	3			137

Napomena: U 2011.god. imali smo (15) odjava po službenoj dužnosti, u 2012.god.(33) odjave, u 2013.god. (86), u 2014. god. (63), u 2015.godini (24) odjave, u 2016.god. (13), u 2017.god. (40) odjava, u 2018.god. (9) odjava, u 2019.godini (17), u 2020.godini (2) odjave, i u 2021.god. (3) odjave po službenoj dužnosti, što je ukupno od 2011. do 31.12.2021.godine, (305) odjave po službenoj dužnosti.

Osim gore navedenih poslova djelatnica upravnog rješavanja radila je na poslovima ažuriranja popisa gospodarskih djelatnost, surađivala sa nadležnim županijskih i federalnim ministarstvima, obrtničkom komorom HNŽ/K i drugima institucijama i određenim Povjerenstvima imenovanim od strane Načelnika Općine, kao i drugim poslovima po nalogu nadređenih.

c) Ovjera cjenika i normativa, utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji :

Zaprimljeno 18 zahtjeva za ovjeru cjenika od čega;

- 11 cjenika ugostiteljskih usluga,
- 3 cjenika obrtničkih djelatnosti,
- Izvršena ovjera 2 normativa ugostiteljskih usluga,
- Zaprimljeno 11 zahtjeva za utvrđivanje MTU ugostiteljskih radnji, svi su pozitivno riješeni.

d) Dostava mišljenja, sugestija na nacрте zakona i pod zakonskih akata, sudjelovanje na javnim raspravama

U ovom izvještajnom periodu nadležna služba je aktivno sudjelovala pri izradi određenih zakona u postupcima kod viših razina vlasti, te je davala svoja mišljenja, prijedloge i sugestije, sve sa ciljem izrade boljih i potpunijih zakona i uključivanje općina kao faktor odlučivanja.

- Općina Prozor-Rama je putem dostave traženih podataka, aktivno sudjelovala u izradi Strategije razvitka/razvoja Hercegovačko-neretvanskog kantona-županije za period/razdoblje 2021.-2027.godina.
- Aktivno sudjelovali u izradi Strategije ruralnog razvitka Hercegovačko-neretvanske županije 2021.-2027.godina
- Aktivno sudjelovali kroz dostavljanje komentara i prijedloga na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o slatkovodnom ribarstvu Hercegovačko-neretvanskog županije
- Sudjelovali u izradi Zakona o jakim alkoholnim pićima, kroz dostavu primjedbi na članak 11. Obavezu upisa u Registar ima i onaj proizvođač koji jako alkoholno piće proizvodi za vlastite potrebe i to ako proizvedena količina prelazi 20 litara čistog alkohola godišnje po domaćinstvu, odnosno 50 litara jakog alkoholnog pića u toku godine.

6. POSLOVI IZ OBLASTI POLJOPRIVREDE, VETERINARSTVA, ZEMLJIŠTA I STATISTIKE

Rad Sektora poljoprivrede se odvijao kroz slijedeće aktivnosti:

- Pružanje savjetodavnih usluga i organizacija stručnih predavanja

- Izrada informacija; stanju poljoprivrede, lova i ribolova
- Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Prikupljanje i obrada statističkih podataka,
- Izrada i provedba Programa općinskog poticaja i Javnog poziva
- Provedba nalogu o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.
- Vođenje evidencije poljoprivrednog zemljišta
- Provedba Pravilnika o upisu u RPG i RK i Registra pčelara i pčelinjaka
- Snimanje i analiza stanja u oblasti proizvodnje prijedlog mjera poticaja

6.1. Provedba Programa i Pravilnika Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva F BiH za ostvarivanje novčanih podrški u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji za 2021. godinu

U ovom izvještajnom periodu postupalo se sukladno Programu Vlade Federacije o utrošku proračunskih sredstava za poljoprivrednu proizvodnju na području Federacije BiH, koja će se utrošiti kao potpora, poticaj za poljoprivredne proizvođače koji ispunjavaju propisane uvjete za animalnu i biljnu proizvodnju po Pravilniku za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije Općine Prozor -Rama obavještavala je sve proizvođače da se prijave i podnesu zahtjev sa potrebitom propisanom dokumentacijom te im pružila stručnu potporu i savjet kako bi ostvarili novčanu potporu-poticaj, nakon čega je nadležna komisija resornog Županijskog ministarstva i općine obilazila biljne i animalne proizvođače i utvrđivali potrebite uvjete kao i pružali dodatne savjete na terenu.

Pružena je puna potpora našim poljoprivrednim proizvođačima, udrugama, poljoprivrednim zadrugama u pogledu savjeta, stručnih mišljenja te upoznavanju o zakonskim uvjetima i propisima kao i obrada predmeta, dostava nadležnim institucijama a sve s ciljem potpunog ispunjavanja uvjeta za ostvarivanje novčanih potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji. Podneseni zahtjevi za ostvarivanje poticaja od strane poljoprivrednih proizvođača, obrađeni od strane Službe i sektora poljoprivrede:

a) Animalna proizvodnja:

Zaprimljeni zahtjevi po vrstama proizvodnje – općina Prozor – Rama 2021. godina:

VRSTA PROIZVODNJE		Br. korisnika	Br. grla/br.košnica /li tara	VRIJEDNOST KM
Animalna proizvodnja	Uzgoj rasplodne stoke (ovce i koze)	63	6125	161.075,00
	Uzgoj sustav krava-tele	7	169	65.040,00
	Proizvodnja mlijeka	1 (4 zahtjeva-kvartala)	121 280	35.171,00
Ukupno		71	-	261.286,00

Gore navedeni zahtjevi su obrađivani kroz više faza realizacije:

1. U propisanom roku podnošenje zahtjeva na odgovarajućem obrascu -prijava proizvodnje.
2. Obilazak nadležne komisije i utvrđivanje propisanih uvjeta,
3. Kompletiranje predmeta i dostavljanje nadležnom županijskom ministarstvu na daljnju obradu.

Služba je u ovom razdoblju, skupa sa Savjetodavnom službom nadležnog županijskog ministarstva, obišla sve vlasnike koji su prijavili za ostvarivanje federalnih poticaja. U 2021. godini ostvarivali su se poticaji za dva modela za koji su doneseni i objavljeni pravilnici:

- Po modelu poticaj proizvodnji

- Po modelu ostalih vrsta novčanih potpora u poljoprivredi

6.2. Provedba naputka o načinu uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ.

Provedba naputka o načinu i uvjetima za ostvarenje potpora u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji HNŽ broj: 01-1-02-850/21 od 31.3.2021.god. i izmjene i dopune br:11-03-20-550-4/21 od 6.05.2021. godine, općina Prozor-Rama zaprimila je 183 prijave za izlazak na teren;

Biljna proizvodnja:

Uvidom na terenu od strane ovlaštene komisije, 172 poljoprivredna proizvođača su ispunili propisane uvjete, sačinjen je zapisnik i upućen na daljnju obradu, dok 11 zahtjeva nije ispunjavalo uvjete spomenutog naputka.

Uvidom na terenu sačinjena su 172 zapisnika i upućena na dalju obradu.

- a) Podizanje novi nasada šljiva 111 zahtjeva površine 20,17 ha, iznos 100.850,00 KM
- b) Proizvodnja šljive stari nasad 38 zahtjeva površine 13,02 ha, iznos 14.322,00 KM
- c) Proizvodnja malina 9 zahtjeva površine 2,35 ha, iznos 2.585,00 KM
- d) Proizvodnja rajčice na otvorenom 2 zahtjeva 1,00 ha, iznos 1.900,00 KM
- e) Proizvodnja crvenog luka 3 zahtjeva površine 1,25 ha, iznos 2.375,00 KM
- f) Proizvodnja bijelog luka 2 zahtjeva površine 0,6 ha, iznos 1.140,00 KM
- g) Proizvodnja graha na otvorenom 2. zahtjeva 0,42 ha, iznos 798,00 KM
- f) Plastenička proizvodnja 1 zahtjev površine 0,11 ha, iznos 440,00 KM
- h) Investiciona ulaganja 4 zahtjeva, iznos 1.556,00 KM

Animalna proizvodnja:

Oprašivači poljoprivrednih kultura-pčelarstvo

Po županijskom naputku o načinu i uvjetima za ostvarivanje potpore u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji i prehrambeno-prerađivačkoj proizvodnji za 2021. godinu, klijenti ostvaruju novčanu potporu na temelju podnesenog zahtjeva općinskoj službi. Potpora se može ostvariti za minimalno 20 te maksimalno 100 aktivnih pčelinjih društava.

Potpore za ovu vrstu proizvodnje iznosila je 10,00 KM po košnici. Služba je zaprimila 53 zahtjeva za izlazak na teren. Po zapisnicima utvrđeno je da se kod 53 klijenta nalazi ukupno 2335 košnica. Nakon obilaska terena i sačinjenih zapisnika klijenti su prosjedili dokumentaciju Županijskom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. Ukupan iznos isplaćen za ovu vrstu potpore 23.350,00 KM. Utvrđivanje broja košnica i podnošenje zahtjeva je realizirano uz podršku pčelarske udruge „Maslačak“.

Potpore hranidbe u ovčarstvu i kozarstvu

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u ovčarstvu i kozarstvu imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu podršku za uzgoj rasplodne stoke-ovce i koze u 2021 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane podrške i isti dostavilo FMPVŠ.

Udio podrške za hranidbu iznosi 6 KM za uzgoj rasplodne stoke ovce i koze. Po ovom pitanju svi proizvođači su obavješteni, pripremljeni obrasci- zahtjevi te istima pružena podrška u popunjavanju Za ovu vrstu potpore apliciralo je 63 korisnika za 6125 grla poljoprivredna proizvođača, sa ukupnim iznosom 36.750,00 KM.

Potpore hranidbe u uzgoju goveda u sustavu krava-tele

Pravo na novčanu podršku za hranidbu u uzgoju goveda u sustavu krava-tele imali su klijenti koji su dostavili zahtjev za federalnu novčanu podršku za Uzgoj goveda u sustavu krava-tele u 2021 godini i da mu je MPŠiV HNŽ sačinilo obračun novčane podrške i isti dostavilo FMPVŠ. Udio podrške za ovu vrstu proizvodnje iznosio je 88 KM po grlu. Za ovu vrstu potpore aplicirala su 7. proizvođača za 155 grla, ukupan iznos isplaćen 16.138,00 KM.

6.3. Provedba Programa poticaja poljoprivrede i ruralnog razvoja, Općine Prozor-Rama

Temeljem Programa utroška sredstava za razvoj poljoprivrede sa kriterijima raspodjele i javnog poziva za prikupljanje zahtjeva za odabir korisnika za poticaj poljoprivrednoj proizvodnji, na području općine Prozor–Rama 2021. godine je poticano sljedeće:

1. Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka, 1.500,00 KM/ha.
2. Voćarska proizvodnja –podizanje novih nasada šljive, Projekt revitalizacije voćnjaka (sadni materijal, analiza zemlje i savjetodavne usluge)
3. Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.), 500,00 KM/ha
4. Potpora proizvodnji kravljeg mlijeka, 0,10 KM/lit.
5. Potpora uzgoju muznih krava, i sustav krava tele, 120,00 KM/grlo
6. Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj, po poslovnom planu i ulaganju
7. Podrška poljoprivrednim udrugama
8. Potpora pojedinačnim projektima poljoprivrednika
9. Ovčarska i kozarska proizvodnja u sustavu federalnog poticaja, 5 KM/ rasplodno grlo
10. Ovčarska i kozarska proizvodnja koji nisu u sustavu federalnog poticaja, 10 KM/ grlo-osnovno stado
11. Obuka i edukacije poljoprivrednih proizvođača
12. Sudjelovanje u projektima fondova i većih razina vlasti
13. Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov

Potpoma biljnoj proizvodnji

Proizvodnja ramskog bijelog luka-češnjaka

Zaprimljeno 4 zahtjeva koji su obrađeni u izvještajnom periodu;

- Ukupan površina nasada bijelog luka za poticaj ; 1,1 ha, ukupno isplaćeno poticaja za ovu proizvodnju; 2.650,00 KM.

Voćarska proizvodnja

Podizanje novih nasada šljive, jesenska sadnja 2021 -Projekt revitalizacija voćnjaka:

Općina je odobrila 87. zahtjeva poljoprivrednih proizvođača za nabavku sadnica šljive za jesensku sadnju, sa najviše dozvoljene sadnje do 0,2 ha. Podijeljeno je 8280 sadnica a ukupna površina zasađena 16,55 ha. Od strane Općine financiran je sadni materijal, savjetodavne usluge. Obrada zahtjeva za županijske poticaje će biti u 2022 godini jer sukladno napatku jesenska sadnja pripada za poticaje naredne godine.

Ratarska proizvodnja (pšenica, raž, ječam, heljda, zob, kukuruz i dr.)

- Broj zahtjeva koji ispunjavaju uvjete; 30.

- Ukupan površina zasijanih žitarica 28,74 ha

- Ukupno za isplatu poticaja; 14.370,00 KM.

Potpoma animalnoj proizvodnji

Potporu proizvodnji kravljeg mlijeka

Korisnici sredstava ovog javnog poziva mogu biti fizičke i pravne osobe (OPG, poduzeća i obrti) sa sjedištem u općini Prozor-Rama koji ostvaruju stočarsku proizvodnju kravljeg mlijeka i koji su isporučili otkupljivačima-prerađivačima.

Sredstva za potporu proizvodnji kravljeg mlijeka dodjeljivala su se proizvođačima mlijeka na području općine Prozor-Rama koji su ispunili uvjete za federalni poticaj. Općina Prozor-Rama poticala je ovu vrstu proizvodnje 0,10 KM/l po litru, najviše do 500,00 KM po prijavitelju/ mjesec. Za IV. kvartal 2020. godinu i za I., II., i III., kvartal 2021. godinu, i izvještajnom periodu obrađeno je ukupno 1 korisnika sa 4 zahtjeva. Za ovu vrstu potpore u 2021. godini uplaćeno je 6.000,00 KM (za 121 280 litara mlijeka).

Potpore uzgoju muznih krava i uzgoj sustav krava tele

Sredstva za potporu uzgoja muznih krava i uzgoj sustav krava tele, dodjeljivala su se svima proizvođačima mlijeka na području općine Prozor –Rama, i koji vrše proizvodnju govedeg mesa u sustavu krava tele u visini od 120,00 KM godišnje po grlu.

Za ovu vrstu potpore služba je zaprimila 229 zahtjeva, nakon terenskog rada, obilaska stočara utvrđeno je da kod podnosilaca zahtjeva nalazi ukupno 597 muznih grla i grla u sustavu krava tele. Iznos isplaćen za ovu vrstu potpore je 71.640,00 KM

Osnovno stado ovaca iznad 50 i koza iznad 25 grla (poljoprivrednici koji ostvaruju federalni poticaj)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 5 KM po grlu, poljoprivrednim proizvođačima koji ostvaruju Federalni poticaj, a kao dokaz uz zahtjev prilože zapisnik županijske komisije. Zaprimljeno 63 zahtjeva. Ukupan broj ovaca i koza 6125 grlo. Za ovu vrstu potpore ukupno uplaćeno 30.625,00 KM.

Osnovno stado ovaca ispod 50 i koza ispod 25 grla (poljoprivrednici koji ne ostvaruju federalne poticaje)

Sredstva za ovu vrstu potpore iznosila su 10,00 KM po grlu osnovnog stada na osnovu podnesenog zahtjeva, utvrđenog stanja na terenu i zapisnika službe. Zaprimljeno 47 zahtjeva, ukupan broj ovaca i koza 1561 grla. Za ovu vrstu potpore ukupno uplaćeno 15.610,00 KM.

Subvencija za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj

Sredstva za subvencioniranje za kapitalna ulaganja i ruralni razvoj realizirana su kao novčana potpora po pojedinačnim zahtjevima i poslovnom planu za ulaganja: Investicije u poljoprivredno gospodarstvo-objekte, investicije u poljoprivredne strojeve za biljnu i stočarsku proizvodnju, nabavka osnovnog stada i proširenje stada, ostala ulaganja u poljoprivredu. Za ovu vrstu potpore podržano je 13 projekata pojedinačnih poljoprivrednika u ukupnoj vrijednosti 29.500,00 KM. Sa svima je potpisan ugovor i regulirane međusobne obveze.

Subvencija veterinarskih usluga za analizu zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov

Nakon provedenog Javnog poziva za animalnu proizvodnju-Subvencija veterinarskih usluga analiza zdravstvenog stanja mliječnih krava i grla za tov za 2021 godinu. Djelatnici veterinarske stanice „SEMA-VET“ d.o.o izvršili su uzimanje krvi goveda na terenu i podnijeli zahtjeve za isplatu subvencije nakon pruženih veterinarskih usluga.

Broj korisnika usluga 22, broj goveda 307, ukupan iznos 9.210,00 KM.

Djelatnici veterinarske stanice „SEMA-VET“ u 2021. godini izvršili su dijagnostičko ispitivanje uzoraka krvnih seruma goveda na zaraznu bolest brucelozu.

6.4. Upis u Registar poljoprivrednih gospodarstava i Registar klijenata

U registar poljoprivrednih gospodarstava i registar klijenata u 2021. godini, upisano je 45 poljoprivrednih gospodarstava, pa je ukupno u RPG i RK upisano 835 obiteljskih gospodarstava i klijenata do kraja 2021. godine.

Svim poljoprivrednim proizvođačima koji su vršili promjene u RPG i RK pružena je pomoć prilikom popunjavanja obrazaca i dr. a njih je u 2021 godini bilo ukupno 352 koji su redovito prijavili promjene za tekuću godinu.

Na podešeni pismeni zahtjev poljoprivrednih proizvođača izdavane su potvrde o upisu u RPG i RK, ukupno je do kraja 2021. godine je bilo 47 zahtjeva, od čega je izdano 45 potvrda. Potvrde su izdavane u različite svrhe i to prijave na javne oglase, dizanje kredita, registraciju teretnih vozila za vlastite potrebe u sklopu poljoprivredne proizvodnje i dr.

U Registra pčelara i pčelinjaka, (otpočeo sa upisom u 2019. godini), u 2021. godini upisano je 7 pčelara, a ukupno 61 pčelara i pčelinjaka. Putem obavijesti, kontaktima i telefonski redovito obavještavamo sve poljoprivredne proizvođače koji žele ostvarivat poticaje da su obvezni do 31.3. tekuće godine, izvršiti promjene podataka u RPG RK kao i registar Pčelara u propisanim rokovima.

6.5. Statistički podaci, planiranja i izvješća

Služba je u izvještajnom periodu obradila i prosljedila nadležnim institucijama slijedeća statistička izvješća:

Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ Mostar;

- Plan proljetne sjetve na području općine Prozor-Rama u 2021. godini.
- Podaci o stanju u biljnoj proizvodnji u 2020. godini.
- Izvješće o realizaciji proljetne sjetve u 2021. godini na području općine Prozor-Rama.
- Plan jesenje sjetve na području općine Prozor-Rama u 2021. godini.
- Izvješće o berbi strnih žita i berbi kukuruza za zrno u 2021. godini.
- Informacija o realizaciji jesenje sjetve u 2021. godini na području općine Prozor-Rama.

Federalnom zavodu za statistiku, Služba za statistiku HNŽ, Mostar :

- Izvješće o godišnjem obračunu bruto vrijednosti proizvodnje i dodatne vrijednosti poljoprivrede privatnog sektora, poljoprivrednih gospodarstava za općinu Prozor- Rama za 2020. godinu
- Izvješće o realizaciji proljetne i jesenje sjetve u 2021. godini na području općine Prozor-Rama
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima ranih usjeva i voća u 2021. godini
- Izvješće o ostvarenim prinosima/prirodima kasnih usjeva i voća i grožđa u 2021. godini
- Procjena brojnog stanja stoke i stočne proizvodnje za 2020. godinu, procjena se utvrđivala terenskim radom i radom u uredu

6.6. Vođenje evidencije o poljoprivrednom zemljištu i projekti iz zemljišta;

Na temelju članka 128. stavak 2. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09), i članka 44. Zakona o poljoprivrednom zemljištu HNŽ („Narodne novine HNŽ“ broj: 8/13) i Pravilnika o sadržaju i obliku obrazaca i načinu vođenja evidencije o poljoprivrednom zemljištu, ova služba vodila je evidenciju u obliku godišnjeg stanja prema dobivenim podacima iz katastra Općine i CZ, o obradivom i neobradivom poljoprivrednom zemljištu po katastarskim kulturama i klasama, o miniranim površinama te iste dostavljali nadležnom Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ.

Na obrascu br. 6. koji je poslan u Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ postoje podaci o ukupnoj miniranosti šumskog i poljoprivrednog zemljišta i ona iznosi 1551 ha. U 2021 godini nije vršeno deminiranje šumskog i poljoprivrednog zemljišta.

Za Projekt za sredstva proračuna HNŽ/K „Rekultivaciju zemljišta“, 2021. godine prijavljen je uspostava zemljišno-knjižne evidencije za K.O. Lapsunj, kod Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ, za što je odobren iznos od 10.000,00 KM.

- Za isti projekt koji je kandidiran u 2020. godine za uspostava zemljišno-knjižne evidencije za K.O. Gmići, kod Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede HNŽ za koji je odobreno 15.000,00 KM, sredstva uplaćena u 2021. godini, a realizacija je u tijeku.

7. SAJAM POLJOPRIVREDE, PREHRANE I TURIZMA “DANI ŠLJIVE”

Petnaesti Sajam poljoprivrede, prehrane i turizma pod nazivom “DANI ŠLJIVE” nije održan u 2021. godini zbog pandemije izazvane korona virusom i naloženim mjerama zaštite.

8. POMOĆ POLJOPRIVREDNIM UDRUGAMA I PROJEKTIMA

Poznajući značaj udruživanja poljoprivrednih proizvođača u udruge kako bi lakše ostvarili svoj cilj u proizvodnji i plasmanu proizvoda. Općina je pružala svaku pomoć registriranim poljoprivrednim udrugama kroz: finansijsku potporu, pomoć pri kandidiranju određenih aplikacijskih programa, stručnu pomoć i povezivanje sa višim institucijama vlasti. Preko Ekološke udruge „EKO PLOD“ vršena je realizacija projekta Revitalizacija voćnjaka šljive i savjetodavnih usluga. Preko ove udruge vrši se praćenje stanja u poljoprivredi na području ove općine, te se daju prijedlozi za određena poboljšanja.

Udruzi pčelara „Maslačak“ uplaćen je iznos od 7.000,00 KM za sufinansiranje aktivnosti.

Podržan je Projekt Kup Jadransko podunavskih zemalja u disciplini „Lov šarana i amur“ podrška projektu od 5.000, 00 KM. Sportsko-ribolovni savez BiH i Sportsko-ribolovno-turističko društvo “Ramske vode” organizirali su 12. Kup Jadransko-podunavskih zemalja u disciplini “Lov šarana i amura” na Ramskom jezeru u periodu od 26. do 29. kolovoza 2021. godine na Ramskom jezeru. Kup na kojem je sudjelovalo osamnaest ekipa iz šest zemalja: Slovenije, Hrvatske, Srbije, Sjeverne Makedonije, Crne Gore i domaćina Bosne i Hercegovine.

II. Poslovi Odsjeka za financije, računovodstvo

U području Odsjeka financija obavljali su se poslovi:

- poslovi računovodstvenog evidentiranja, poslovi planiranja prihoda i plasmana finansijskih sredstava

- poslovi izrade i praćenja izvršenja proračuna Općine

- izrađivali analize, planove i izvješća iz oblasti financija i računovodstva, priprema proračuna i godišnji obračuna,

- pratili ostvarivanje proračuna, pripremali odgovarajuće finansijske akte, vodili knjigovodstvene evidencije nekretnina i druge imovine u vlasništvu Općine.

- obavljali poslove naplate komunalne naknade i naknade za korištenje građevinskog zemljišta, te obavljali druge upravne, stručne i druge poslove vezane za finansijsko-materijalno poslovanje Općine .

- vršili obračune plaća i naknada za djelatnike Općine, općinske vijećnike, po projektima prekogranične suradnje.

U sklopu priprema za izradu proračunskih dokumenata Odsjek je blagovremeno proveo potrebne aktivnosti oko utvrđivanja i predlaganja proračuna za 2022. godinu. Odsjek je po ovim poslovima redovito davao izvješća nadležnim institucijama, FIP-u, Ministarstvu financija HNŽ/K, Federalnom Ministarstvu financija, Statistici.

- uspostava sustava Jedinog registra o isplatama gotovinskih naknada fizičkim osobama na koje se ne uplaćuju doprinosi,
- retrogradni unos podatka građana koji su primali naknade u 2019., 2020. i 2021. godini,
- svakodnevna obrada Zahtjeva građana te unos podataka o isplatama naknada u Jedinom registru sukladno Zakonu,
- komunikacija sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike po pitanju Jedinog registra.

OSTALE AKTIVNOSTI SLUŽBE

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije sudjelovala je i u drugim aktivnostima, od kojih je tijekom 2021. godine potrebno naglasiti: aktivnosti oko monitoringa Strategije razvoja Općine 2011.-2020./21., pripreme za izradu Strategije 2021.-2027. i aktivnosti vezane za poboljšanje proračunskih prihoda općine Prozor – Rama.

Također se, zajedno sa Općinskom Pravobraniteljicom rukovođeno od strane Načelnika, sudjelovalo u aktivnostima oko primjene odgovarajućih zakonskih rješenja za plaćanje naknada za korištenje hidroakumulacijskih objekata.

SUDJELOVANJE U PRIPREMAMA MATERIJALA ZA SJEDNICE OPĆINSKOG VIJEĆA PROZOR – RAMA

Služba za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije općine Prozor – Rama u periodu 01.01.-31.12.2021. sudjelovala je u pripremama materijala za sjednice Općinskog vijeća Prozor – Rama, i to dijelom samostalno, dijelom u suradnji sa drugim općinskim službama, po ukupno 35 točaka dnevnog reda.

Urađene Informacije i Odluke u 2020. godini, upućene Općinskom vijeću:

1. Prijedlog Odluke o pristupanju izradi Strategije razvoja općine Prozor – Rama za razdoblje 2021 – 2027. godina,
2. Prijedlog Odluka o financiranju političkih subjekata u Općinskom vijeću iz Proračuna općine Prozor -Rama,
3. Prijedlog Odluke o izmjeni i dopuni Odluke o plaćama i naknadama u tijelima uprave općine Prozor – Rama,
4. Prijedlog Odluke o utvrđivanju prava i dodjele jednokratne novčane pomoći za novorođeno dijete za 2021.godinu,
5. Prijedlog Odluke o prodaji putničkog motornog vozila,
6. Nacrt Odluke o subvencioniranju rješavanja stambenog pitanja mladih,
7. Izvješće o stanju i rješavanju predmeta upravnog postupka po Službama za upravu općine Prozor – Rama u 2020.godini,
8. Informacija o uplati koncesijske naknade u općini Prozor – Rama u 2020.godini,
9. Izvještaj o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za period 01.01. – 31.12.-2020. godine sa Izvješćem o korištenju sredstava rezerve,
10. Izvješće o radu Općinske Službe za razvoj, poduzetništvo, obrt i financije za period 01.01. - 31.12.2020. godini,

11. Informacija Općinske službe o Izvješću o radu poduzeća „Komgrad“ d.o.o. Prozor – Rama za 2020.godinu,
  12. Informacija Općinske službe o Izvješću o radu poduzeća „Javni prijevoz“ d.o.o. Prozor – Rama za 2020.godinu,
  13. Informacija Općinske službe o Izvješću o radu Javnog poduzeća „Radio Rama“ d.o.o. Prozor – Rama za 2020.godinu,
  14. Informacija Općinske službe o Izvješću o radu „Agencije za lokalni razvoj“ d.o.o. Prozor – Rama za 2020.godinu,
  15. Prijedlog Odluke o subvencioniranju rješavanja pitanja mladih u općini Prozor – Rama,
  16. Izvještaj o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za period 01.01.-31.03.2021. godine,
  17. Informacija o stanju i korištenju energije iz obnovljenih izvora (mini hidrocentrale, sunčeva energija, energija vjetra) na prostoru općine Prozor – Rama,
  18. Informacija o stanju poljoprivrede i provedenim poticajnim mjerama na prostoru općine Prozor – Rama,
  19. Informacija o stanju i razvojnim mogućnostima turizma na području općine Prozor – Rama,
  20. Informacija o stanju i zaštiti okoliša na području općine Prozor – Rama,
  21. Informacija o realizaciji Programa poticaja za zapošljavanje u općini Prozor - Rama,
  22. Informacija o stanju gospodarstva i oblasti zapošljavanja u općini Prozor – Rama,
  23. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor – Rama za razdoblje 01.01. – 30.6.2021.godine, sa Izvješćem o korištenju sredstava rezervi,
  24. Davanje suglasnosti na Ugovor o kupoprodaji nekretnina u K.O. Prozor – grad sa poduzećem „Ram-tex“ d.o.o Prozor-Rama,
  25. Davanje suglasnosti na Ugovor o potpori zapošljavanja po projektu tvornice za obradu metala „GS-Rama“ d.o.o. Prozor - Rama,
  26. Prijedlog Odluke o određivanju Poslovne zone „Izlaz“ na području općine Prozor – Rama,
  27. Izvješće o izvršenju Proračuna općine Prozor- Rama za period 01.01. - 30.09.2021. godine,
  28. Nacrt Proračuna općine Prozor – Rama za 2022.godinu,
  29. Informacija o izvršenoj privatizaciji poslovnih subjekata sa sjedištem u općini Prozor – Rama,
  30. Informacija o stanju, upravljanju i zaštiti šuma na području općine Prozor – Rama,
  31. Prijedlog Izmjene i dopune Proračuna općine Prozor – Rama za 2021.godinu,
  32. Prijedlog Proračuna Općine Prozor -Rama za 2022.godinu,
  33. Prijedlog Odluke o izvršavanju Proračuna općine Prozor – Rama za 2022.godinu,
  34. Prijedlog Odluke o načinu odabira projekata nevladinih/neprofitnih organizacija po LOD metodologiji,
  35. Prijedlog Odluke o izmjeni Odluke o privremenom obavljanju gospodarske djelatnosti na području općine Prozor – Rama.
- Sudjelovanje u pripremi i drugih informacija i odluka vezanih za ostale službe Općine.

Šef Službe
Josip Juričić, dipl.oec.